

ADOPTION OG SAMFUND

LANDSFORENINGEN AF ADOPTANTER

0038
Adoption & Samfund. Landsforening for Adoptanter. Medlemsskab: kr. 140,- årligt for ægtepar, kr. 100,- for enlige. Abonnement på medlemsbladet: kr. 65,- årligt. Giro 2 14 31 35.

BESTYRELSEN

Formand:

Poul Skov Christensen
Strandhaven 29
4400 Kalundborg.

Næstformand:

Erik Heine Nyfeldt
Venedigvej 11, 2300 København S.
Tlf. (01) 58 29 97.
Sommer: Valhallavej 13, Drysselbjerg, 4200 Slagelse.
Tlf. (03) 55 82 36.

Kasserer:

Torben Bang-Jensen,
Husoddevej 45, 8700 Horsens.
Tlf. (05) 65 79 07.

Redaktør:

Gerda Skovmand Madsen
Ndr. Ringvej 9, 8850 Bjerringbro.
Tlf. (06) 68 27 61.

Sagsbehandler:

Lone Schmidt-Jørgensen
Niels Juuls Alle 36, 5250 Odense S.V.
Tlf. (09) 11 67 03.

Leif Ipsen

Sdr. Boulevard 162, 32, Odense C.
Tlf. (09) 11 33 33 (lokal 3252).

Sekretær:

Steen Pedersen
Vibeengen 18, 8541 Skødstrup.
Tlf. (06) 99 17 85.

Suppleant:

Jørgen A. Simonsen,
Kløvervej 1, 6500 Vojens.
Tlf. (04) 54 21 42.

Jørgen A. Simonsen
Kløvervej 1, 6500 Vojens.
Tlf. (04) 54 21 42.

LOKALFORENINGER.

Aarhus og Vejle Amter:

Poul Gudberg
Sankelmærksvej 40, 8600 Silkeborg.
Tlf. (06) 82 99 00.

Fyns Amt:

Ole Dyrvig
Egernvænget 43, 5800 Nyborg.
Tlf. (09) 31 44 38.

Københavns Amt og Roskilde Amt:

Københavns kommune, Frederiksberg kommune og Bornholms Amt:

Lis Sørensen
Ejbydalsvej 49, 2600 Glostrup.
Tlf. (02) 45 46 92.

Vestsjællands Amt og Storstrøms Amt:

Mogens Andersen
Maglesøvej 5, Igelsø, 4300 Holbæk.
Tlf. (03) 48 35 96.

Frederiksborg Amt:

Jens Rasmussen
Helsingørvej 7, 3480 Fredensborg.
Tlf. (03) 28 36 08.

Viborg Amt:

Jenny Christensen
Syrenvej 3, 7755 Bedsted.
Tlf. (07) 94 53 45.

Nordjyllands Amt:

Sven Bengtson
Bakkegårdsvej 59, 9830 Tårs.
Tlf. (08) 96 15 49.

Sønderjyllands og Ribe Amt:

J.A. Simonsen
Kløvervej 1, 6500 Vojens.
Tlf. (04) 54 21 42.

Adoption og Samfund:

Udkommer 10. januar, 10. marts, 10. april, 10. juni, 10. august, 10. september, 10. november og 10. december.
Deadline for meddelelser og annoncer den 26. i måneden forud for udgivelsesdatoen.
Abonnement kr. 65,00 årlig.
Redaktion: Ndr. Ringvej 9, 8850 Bjerringbro.
Redaktion: Inger Nielsen og Elisabeth Pedersen.
Ansvarsh. redaktør: Gerda Skovmand Madsen.

DONORVIRKSOMHED

I dette nummer bringer vi et interview med cand. scient. Bo Warming, der har oprettet en sæddonorvirksomhed. Den kan nok give grund til overvejelse, alene dens opståen gør, at vi ikke kan lade den uomtalt.

Men hvad er årsagen til dens opståen?

Er det blevet for svært at adoptere? Er Adoption efterhånden blevet så tydeligt - synligt - at alle kan se, hvem det lykkes for og hvor mange det lykkes for? Tidligere kunne man jo ikke se, hvor mange børn, der var adopterede og hvor mange, der var biologiske, for de adopterede børn var af samme etniske oprindelse som forældrene. Er der flere uønsket barnløse i dag end tidligere og er det sværere at være barnløs i dag end tidligere? Er der mange barnløse, der på grund af de strenge krav ved forundersøgelsen, ikke tør stille sig op i køen af angst for at blive vejet og fundet for let? Eller er udgifterne for store, så det afholder folk fra at søge? Spørgsmålene er utallige.

Hvad skal vi mene om virksomheden? Et frokostblad har påstået, at det var en ny måde at løse mænds arbejdsløshedsproblemet på. Men det er nok for letkøbt en påstand.

Har man adopteret, kan man med lethed vende sig med afsky mod metoden. Men kender man nogen af dem, der har fået afslag, eller andre, der ønsker sig børn, men på forhånd er udelukket fra adoption, forstår man det bedre.

Der skal to parter til at bruge virksomheden, og der er ingen, der presses til at opsøge den. Det er en frivillig sag. Det er muligvis også en meget lille sag, som kun ganske få benytter sig af, og den kan måske overses uden at der sker stor skade. Alligevel synes jeg nok, at den gør tykt nar af forundersøgelserne. Og den nærmer sig vilkårene for dem, der selv kan få de børn, de vil have, og selv bestemme, hvor mange og hvornår, når kvinden er i stand til at blive gravid.

Her har den afgjort et fortrin for adoptionen set med barnløses øjne. Det, der umiddelbart springer i øjnene, er spørgsmål om selve etikken i fremgangsmåden! Hvordan er det at vokse op i et hjem, hvor hemmeligheden er, at barnet har en "anden" far? Og hvorledes er det at vokse op og vide, at ens biologiske far er en sæddonor? Hvorledes vil det gå i det parforhold, der forsøger metoden? Selve metoden finder jeg heller ikke betryggende af mange grunde. Jeg finder f.eks. ikke udvælgelsen af donorer særlig betryggende. Begge parter har mulighed for fuld anonymitet, således at hvem som helst kan melde sig. Virksomhedens opståen er et resultat af en for streng lovgivning på adoptionslovgivningens område og reglerne for insemination på hospitalerne.

Også et resultat af det classesamfund vi lever i, hvor meget bestemte normer kræves overholdt for at man vil anerkende, at opvækstvilkår for børn er gode nok. Ægteskabets krise, der medfører, at mænd må indstille sig på at forlade egne biologiske børn og opdrage andre mænds børn i nyt parforhold, betyder, at man langsomt indstiller sig på en mere kollektiv indstilling til børn. Den kan i og for sig være udmærket. Og man forstår da også et par, der siger: Vi kan ligeså godt opdrage et barn, der i det mindste har en af os som biologisk forælder fremfor et, som ingen af os er forældre til. Især, når der kun er små chancer for at adoptere.

Alligevel er det ubetryggende, at en sådan virksomhed kan oprettes uden nogen som helst kontrol og med et politisk partis målsætning som eneste rygdækning: Enhver er sin egen lykkes smed. Virksomheden skal ikke nedlægges for at forhindre mindretallet i at opnå at få børn, men for at forhindre at der sker uoprettelig skade for mennesker, der i uvidenhed lader sig lokke ind i en virksomhed, hvis rækkevidde er vanskelig overskuelig.

Jeg synes ansvarlige myndigheder burde gribe ind, men samtidig se på de i forvejen eksisterende foranstaltninger og mulige forbedringer af dem.

Gerda Skovmand Madsen

NYT FRA LOKALFORENINGERNE:

Lokalforeningen for
København- og Frederiksberg kommuner,
Københavns- Roskilde og Bornholms amter.

LOKALFORENINGEN
ARRANGERER ÅBENT HUS
LØRDAG DEN 18. AUGUST

i KFUK-spejdnernes week-end-hytte "Kuben", Søndergårdsvej
69 B, Lille Værløse, 3500 Værløse, kl. 11.00.

Arrangementet er tænkt som en ganske uforpligtende sammenkomst, under hyggelige former, hvor vi leger med vore børn og spiser vore medbragte madpakker. Øl og sodavand kan købes. Vi håber så mange som muligt vil møde op denne dag. På gensyn.

Bestyrelsen.

Lokalforeningen for Sønderjyllands og Ribe amter.

August 1979.

Lørdag den 24. marts 1979 afholdt Adoption og Samfunds lokalforening i Sønderjyllands og Ribe amter et adoptionsseminar på Bregnbjergskolen i Vojens. Seminaret strakte sig over 8 timer, startede kl. 9 og sluttede kl. 17. Tilslutningen var overvældende, foreningen måtte desværre til sidst sige nej til nogle familier. Af de 40 tilmeldte kom 38, 2 måtte melde afbud på grund af sygdom. Seminarets hovedtema var: "Hvordan adoptere?"

Seminaret var opbygget efter følgende punkter:

1. Adoptionsårsager, voksnes behov for børn og børns behov for voksne. Under disse punkter blev der med indlæg og gruppearbejder drøftet de ting, en familie må gøre sig klart og grundig overveje, før man starter en adoptions-sag, både for familiens egen skyld og ikke mindst for det (de) kommende barns (børns) skyld.
2. Myndighedernes krav. En sag fra start til slut. Under disse punkter blev myndighedernes krav efter loven og betænkning III gennemgået, hvorefter en sag fra start til slut blev gennemgået. Hvor henvender man sig, hvad sker der under sagsbehandling fra socialcentrene, godkendelse, forkastelse og ankemuligheder, godkendelse af barnet, frem til barnets ankomst, adoptionsbevilling og slutelig statsborgerskab.
3. Adoptionsmuligheder og barnets første tid i hjemmet. Under adoptionsmuligheder gennemgik man de 3 formidlende organisationer og muligheder og formålsparagraffer. Barnets første tid i hjemmet var naturligt et særdeles spændende punkt og måske også det sværeste at informere om. Børnene, der kommer, er jo heldigvis som andre mennesker af vidt forskellig karakter og med forskellig temperament.

Til slut udfyldte hver af de deltagende personer et spørgeskema for at få et indtryk af værdien af seminaret.

Seminaret beviste flere ting.

1. Der er en meget stor interesse, og et stort behov for oplysning om dette spændende emne. Vi mener her selvfølgelig nøgterne og ufarvede oplysninger i en atmosfære, hvor man på ingen måde føler sig i eksamenssituationen endnu, men frit kan spørge løs uden at blive konfronteret med disse spørgsmål igen fra samme personer under en senere sags behandling.
2. Oplysningerne må ikke gives på for kort tid, 8 timer syntes at være passende (måske for kort), når der kan drøftes videre i smågrupper ind imellem med gruppeledere, der selv kender problemerne.
3. Mange af de uheldige historier, der verserer om sagsbehandlere og sagsbehandlingen, kan bringes ned på et naturligt leje, således at adoptionsansøgere forhåbentlig senere kan imødesee situationen mere åbent og nøgternt, således at ansøgere og sagsbehandler kan arbejde mere roligt og afslappet fra starten.

Lokalforeningen føler, det var rigtigt at starte dette op. Det samme gav deltagerne udtryk for. Der er selvfølgelig små ting, der skal ændres til det bedre, men måden er anbefalelsesværdig og, tror vi, nødvendig for at hjælpe mange mennesker til en endelig forståelse af de problemer de tumler med, uanset om det ender med adoption eller at man springer fra.

Resultatet er forhåbentlig lykkeligt i begge situationer.

Lokalforeningen for Århus og Vejle amt forsøgte den 14. maj at samle nye medlemmer i Vejle amt.

Vi havde et møde på biblioteket i Vejle, hvor Poul Gudberg gjorde rede for gangen i en adoptionssag og bagefter fortalte Torben Bang-Jensen om foreningens arbejde. Tilslutningen til mødet var god, og vi håber at kunne starte en selvstændig lokalforening op i Vejle amt, så snart vi får nogle flere medlemmer fra det område koblet på.

16. maj var der møde i medborgerhuset i Silkeborg, hvor Jessie Rosenmeyer fortalte om sine rejser til Indien, hvorfra hun gennem Terre des Homes følger børnene til Danmark til deres danske adoptivforældre. Derefter viste Trine (også fra Terre des Homes) de forskellige dokumenter som Indien kræver ved en adoption.

Lokalforeningen
Århus og Vejle amt.

Dansk Unicef komite har igen holdt kursus over emnet: "Børn i udviklingslande". Kurset blev afholdt på Danmarks Lærerforenings kursusjendom "Gl. Avernæs" (ved Assens) i dagene 20. - 22. april.

Jeg deltog i kurset sammen med Grete Andersen fra Fyns amt, og da vi havde en skøn week-end med masser af indtryk, syntes vi også I skal delagtiggøres i kursusplanen, så I kan se hvad vi brugte tiden til.

Fredag den 20. kl. 21:

Filmen "Pied Piber" Danny Kaye på besøg i Asien.

Lørdag den 21. kl. 9:

Skolekonsulent Flemming Lundahl: Mennesker i Sri Lanka.

Lørdag kl. 13:

Formand i den norske Unicef komite Svein Erik Odden: De andres børn - og vores.

Lørdag kl. 16:

Lærer Kirsten Gynter-Sørensen (diasserie): Akhmed - en dreng i Egypten.

Lørdag kl. 19.30:

Poul F. Larsen, som i 30 år har arbejdet for Unicef (bl. a. i Indien, Nigeria og Egypten): Unicef - det kan nytte.

Søndag den 22. kl. 9.30:

Fotograf Sv.Å. Lorenz Christensen, diasforedrag: Børn i Nepal.

Derefter Unicef filmen: Children of the world - Nepal.

Søndag kl. 13.15:

Unicef filmene: "Bangladesh" - "Pakhus 24" - "Vilde bær".

Det var, som I ser, et ret koncentreret kursus, der efterlod en, med en masse tanker om hvordan man bør hjælpe børnene i udviklingslandene.

Inga Kandborg
Århus

DE STERILE

I Danmark sættes der meget ind på at give unge en grundig seksualundervisning på et så tidligt stadium som muligt, fremfor alt for at sikre, at der ikke sættes uønskede børn i verden. Barnet kan opleves som en trussel mod kærlighedslivets frie udfoldelse.

Der er imidlertid et ikke ringe antal mennesker, som har helt andre problemer: De er ude af stand til at sætte børn i verden. Man regner med, at ca. 15% af alle par er sterile. Hyppigheden er omtrent lige stor blandt kvinder og mænd.

Et par, som har været gift i flere år uden at få børn, bliver tit udsat for nysgerrige spørgsmål: "Skal I ikke snart have en arving?" "Var det ikke noget med en lille hos jer, - I har da ellers alt, hvad der kunne give den en lykkelig opvækst". Undertiden slår parret spørgsmålet hen - "det kommer nok en dag", eller "vi skal først have sparet sammen til det ene eller det andet". I virkeligheden kan svaret dække over, at de i flere år forgæves har forsøgt at få et barn.

Hvis omgivelserne opdager, at parret ønsker sig et barn, men ikke er i stand til at få et, melder spørgsmålet sig: hvem er den ansvarlige? Traditionelt tillægges kvinden skylden, og det tror hun måske også selv, indtil de lægelige undersøgelser er foretaget.

Undertiden bliver det barnløse par også trøstet af omgivelserne: "I er heldige, I har ikke det problem". "Børn er søde som små, men de kan blive en hovedpine". Eller de får det råd at adoptere, uden at "rådgiverne" tænker på de problemer, der er forbundet hermed, ikke mindst fordi der så at sige ingen danske børn er til adoption, og fordi man kan vente længe på at få et udenlandsk barn. Omgivelsernes holdning og adfærd afspejler ikke-handivappedes reaktioner over for handicappede (Jørgen Hviid: Ikke-handicappedes reaktioner overfor handicappede).

Den canadiske sociolog David Kirk (Shared fate, London. Collier-Mac-Millan 1964) omtaler en undersøgelse af barnløse ægtepars oplevelse af deres handicap. Det viste sig, at ufrivillig barnløshed repræsenterede en alvorlig krise for kvinderne. Mændene oplevede krisen som mindre alvorlig, men følte sig dog skuffede. - I seksualundervisning berører man aldrig problemet sterilitet, - det tages for givet, at man kan sætte børn i verden, at de bør undfanges, når man ønsker det, og at man blot skal sikre, at barnet kommer til verden på et belejligt tidspunkt. Dette bevirker, at sterile ægtepar ikke finder megen sympati hos omgivelserne, og kun få forstår, at det kan være et alvorligt problem, idet det synes at ligge dybt i menneskets natur, at kærligheden skal være frugtbar. Barnet er udtryk for, at kærligheden når ud over sig selv, og at den ikke begrænses til de to menneskers forhold.

Sterile par oplever også skuffelsen hos deres egne forældre, der som regel ønsker sig børnebørn. En undersøgelse (Kirk, op. cit. s. 19) viste, at selv om de fleste bedsteforældre på begge sider accepterede planer om adoption, blev holdningen dog betydeligt mere positiv, efter at barnet var kommet ind i familien, - dog således, at hustruens forældre havde en mere positiv holdning til adoptionen end mandens forældre. Interviews viste, at skønt bedsteforældre billigede adoptionen, gav de dog undertiden udtryk for en skjult negativ holdning med bemærkninger som: "I skal ikke være bekymrede over, at I ikke kan få børn, vi holder af jer alligevel". (Kirk, op. cit. s. 20).

De reaktioner, som adoptanter oplever hos omgivelserne, har indflydelse på deres forhold til barnet. Der er talrige eksempler på, at forældre ikke på eget initiativ har fortalt deres barn, at det var adopteret. Først efter at "behjertede" mennesker havde ladet hemmeligheden sive ud, var forældrene nødt til at fortælle barnet sagens sammenhæng. Adoptanternes usikkerhed kommer også til udtryk ved deres hyppige spørgsmål om, hvor gammelt barnet skal være, før man fortæller, at det er adopteret. Dette problem stiller sig i mindre grad, hvis barnet er fremmedartet, idet det således er evident, at barnet er af anden oprindelse.

I det moderne samfund er man tilbøjelig til at mene, at der er en eller anden løsning på ethvert problem. Hvis et par ikke kan få børn, er den nærmeste løsning at anskaffe sig et, men det er

dog ikke altid den bedste - af mange grunde. Visse kvinder har en panisk rædsel for svangerskab, og hos nogle par er det seksuelle samliv gået helt i stå. Disse forhold kan være symptomer på alvorlige psykiske lidelser, og et adoptivbarns tilstedeværelse kan let accentuere problemerne yderligere. En anden vanskelighed er, at de fleste biologiske forældre får børn i begyndelsen af deres samliv, mens adoptanter ofte beslutter sig for adoption efter, at de i mange år har forsøgt selv at sætte børn i verden. Resultatet er, at de har opbygget en tilværelse for to mennesker med en livsrytme og en rutine, som kan være vanskelig at bryde. Der er også tilfælde, hvor adoptanter sætter deres lid til, at et barn vil bringe nyt liv ind i et stagnerende samliv. Barnets tilstedeværelse kan dog have den stik modsatte virkning, idet irritationsmomenterne og konflikterne forstærkes, og efter at den første begejstring for barnet har lagt sig, bliver problemerne let endnu større end tidligere.

Barnet kan også berede forældrene vanskeligheder, som de ikke havde forudset eller forventet. Et vist antal tyske mulatbørn, der i 3-10 års alderen blev placeret i danske plejehjem med adoption for øje, er nu anbragt i danske institutioner, fordi forældrene ikke var i stand til at hjælpe et barn, som var psykisk skadet efter flere års institutionsophold. De mange artikler i ugepressen med farvebilleder af de udenlandske børn har sikkert betydet meget for udviklingen af en positiv holdning til adoption, men har tillige skabt illusioner om, at disse børn altid er lige så ukomplicerede og nemme, som fotografierne lader ane.

Nogle forældre ønsker at gøre en indsats for mellemfolkelig forståelse og bedre internationale forhold. Derfor foretrækker de at adoptere nødlidende spædbørn fremfor selv at sætte flere i verden. Dette ræsonnement hviler dog på en misforståelse. Der findes mange nødlidende børn, men det er uhyre vanskeligt at etablere internationale adoptionsforbindelser. I Danmark er der således i de formidlende institutioner lange ventelister, og det er ikke muligt at skaffe et tilstrækkeligt antal børn. De, der selv kan føde børn, men ikke ønsker det, forsinkes dermed de steriles adoption. I værste fald risikerer hittebørnene at blive reducerede til goder, der erhverves ligesom man anskaffer bil, hus eller farve-tv, eller giver en skærv til Folkekirkens Nødhjælp. Ikke alle gør sig klart, at adoption betyder et personligt engagement, der ændrer ens tilværelse radikalt.

Adoptivbarnet kan opleves som noget, der skal tilvejebringes og passes ind i et etableret mønster, og denne holdning understøttes af samfundet. Et par, som ønsker at adoptere, skal gennemgå en såkaldt forundersøgelse. Officielle instanser, - mødrehjælp, plejehjemsforening eller børneværn, vurderer, om forældrene er egnede til at modtage et barn. Kriterierne er vage og uformulerede, men har at gøre med forældrenes fysiske og psykiske sundhed, deres økonomiske muligheder for at sørge for barnet, deres boligforhold og øvrige materielle situation. Socialrådgivere fra de nævnte institutioner vurderer også, om ægtefællerne skønnes at kunne tilpasse sig et barn. Det væsentligste kriterium er imidlertid, om forældrene virker som "varme" personer, der vil have kærlighed til det ventede barn. Vurderingen bygger på et såkaldt klinisk skøn, et subjektivt indtryk, som den pågældende socialrådgiver forsøger at danne sig, og opstår der tvivl kan hun rådføre sig med andre, eventuelt med en psykiater eller en psykolog. Denne bedømmelse sætter adoptionsparret i en særstilling. Andre kan uden at besidde særlige kvalifikationer selv bestemme, hvornår og hvordan de vil have deres barn. Adoptanter i udgør en afvigergruppe, der ikke altid omfattes med nogen særlig forståelse af de offentlige myndigheder, ikke mindst fordi de udenlandske børn kan opfattes som en trussel mod samfundet, man er usikker med hensyn til deres videre tilpasning.

En særlig vanskelighed er, at de socialrådgivere, som skulle fungere som rådgivere, i virkeligheden har rollen som dommere, der afgør menneskers egnethed på et meget væsentligt område: familiens udvikling. Adoptanterne er bange for denne vurdering og med rette. De forsøger at blive klar over de krav, som de offentlige instanser stiller og gør alt for at give et indtryk af, at de lever op til dem. De bliver i egentlig forstand manipulerede, fordi de er udleverede til faktorer, som dels er ubekendte

og som de dels ikke har nogen muligheder for at have indflydelse på. Samfundet vil bestemme, hvorledes deres familie skal se ud, og hvordan den skal fungere. De undersøgende myndigheder understreger altid meget kraftigt, at deres opgave er at varetage barnets tarv, men synes ikke altid at gøre sig klart, at de påtager sig en formynderrolle, - de bliver en slags guddommelig indstiftelse, der kan vejle og vurdere, om mennesker er egnede for hinanden.

David Kirk har foreslået, at man etablerer grupper bestående af tidligere adoptanter, fremtidige adoptanter, og socialrådgivere og psykologer, således at man i fællesskab forsøger at hjælpe de par, der ønsker at adoptere. De sidstnævnte vil have muligheder for at nyde godt af de erfaringer, som de øvrige har, og gennem gruppearbejdet opnås indsigt i de konkrete problemer, som stiller sig. Denne arbejdsform har i Canada medført en tilsyneladende hensigtsmæssig udvælgelse, idet nogle par har trukket sig tilbage, da de fik indsigt i de vanskeligheder, som adoption kan indebære. De blev klar over, at dette ikke var løsningen på deres problemer. Andre blev gennem gruppearbejdet bedre forberedt til at modtage barnet. Der er her tale om en udvælgelse, fordi de implicerede selv vurderer deres egen situation og træffer en personlig afgørelse. De får indsigt i de forskellige faktorerets betydning, og hvad enten de vælger at adoptere eller at forblive barnløse, går de styrkede ud af gruppearbejdet, hvilket sjældent synes at være tilfældet, når adoptanter får afslag fra myndighederne. I Danmark har nogle socialrådgivere forsøgt en lignende fremgangsmåde, tilsyneladende med gode resultater.

Uddrag med forfatterens tilladelse fra

Jørgen Hviid: Det manipulerede menneske. Gyldendal, 1974.

Intelligent, pæn, fertil mand
søges så min kære kone kan
give os en sød unge. Du må
møde os begge først. Bill.
mrk. 4446.

Min mand kan ikke gøre mig
gravid. Husven søges.
32/160 Hæderligt udseende.
Bill. mrk. 4447.

31-årig sund og rask, velbega-
vet mand tilbyder barnløse
ægteskaber assistance ved
undfangelse. 100 pct.
diskretion ydes og fordres.
Bill. mrk. 4455.

Alle hjælpes. Betaling frivillig.
Donorer overalt i landet
(men flere søges) 01-855337.

Alternativ befrugtning. Kun-
stig insemination el. natur-
metoden. Tlf. 01-855337.

Ovenstående annoncer er fundet i dagbladet Information i week-endaviserne.

Jeg sendte Bo Warming vort sidste nummer om barnløshed og bad om nærmere oplysninger om hans virksomhed til brug for bladet. Dagen efter ringede Bo Warming mig op og tilbød et telefoninterview.

Int.: Jeg har læst din annonce samt dit læserbrev i Information, hvor du anbefaler, at Vietnam-børnene bortadopteres til barnløse her i landet, og jeg er interesseret i at vide, hvad der har bragt dig ind på at skabe en sæddonorvirksomhed?
B.W.: Jeg har opholdt mig to år i Zambia. Da var jeg gift, og vi var interesserede i at adoptere et barn. Da jeg imidlertid blev klar over, at jeg kunne straffes, hvis jeg tog et barn hjem uden at dette eller vi selv var godkendt af myndighederne, opgav jeg tanken. Senere, efter min skilsmisse, traf jeg via en kontaktannonce en lykkelig gift kvinde, der ønskede at blive gravid og som anvendte kontaktannoncen som middel hertil. Hun lærte mig, hvad det vil sige at være barnløs, og det førte mig faktisk ind på ideen.

Hvad angår min interesse for adoption, er jeg idealist. Jeg mener, at adoption skal bruges meget mere til løsning af barnløshedsproblemet. Mit arbejde med formidling af kontakt mellem barnløse og gravide kvinder er faktisk ment som en provokation for at få adoptionslovgivning og praksis ændret. Det parti jeg tilhører, Fremskridtspartiet, har faktisk arbejdet med dette problem.

Jeg arbejder i øjeblikket på en bog med titlen: Om barnløshed: Adoption, insemination og sæddonorvirksomhed.

Int.: Hvorledes stiller det sig rent juridisk med din virksomhed, er den lovlig?

B.W.: Ja, fuldt ud lovlig. Det eneste jeg kan risikere er en dom for alfonseri. Noget andet er, at jeg videregiver navne og adresser på gravide piger, der ønsker at bortadoptere deres børn, til adoptivforældre på ventelister. Jeg ved, jeg kan dømmes for ulovlig mellemmandsvirksomhed.

Int.: Hvorledes foregår din donorvirksomhed?

B.W.: Jeg har 30 donorer i mit kartotek, de er bosiddende rundt omkring i landet. Langt de fleste af dem har dog endnu ikke været benyttet. Men det giver mig en mulighed for at matche udseendet bedre. Endnu har omkring 18 kvinder henvendt sig på min annonce, og 9 af dem har tilbagemeldt, at de var gravide. Heraf er jeg far til 6 af børnene.

Donorerne kan efter eget ønske være anonyme, men de kan også oplyse navn og adresse samt om de er villige til at have kontakt med barnet efter barnets fødsel. Jeg kræver attest på, at de ikke lider af nogen kønssygdom.

Kvinder, som henvendes sig hos mig, tilråder jeg, at de har gennemgået steriliteitsundersøgelse og denne har vist, at der intet er i vejen for, at de kan blive gravide. Er kvinden ugift kræves

attest på, at hun ikke vil kræve børnebidrag. Men min henvendelse er rettet mod alle, der ønsker at blive gravide: gifte, ugifte og lesbiske.

Jeg appellerer i øvrigt til folks redelighed og fordomsfrihed. Man kan indbetale 500 kr. på mit gironummer og oplyse et mærke, hvis man ønsker anonymitet. Først tre dage senere kan man henvende sig og arrangere aftale om donor og stævnemøde med denne. Sædoverførslen kan ske på gammeldags maner - anonymt - på hotel eller lignende eller, hvis åbenhed er til stede mellem kvinde og donor, på en af de pågældendes bo-pæle.

Er der tale om insemination kan dette arrangeres, idet donoren lader sæden i et reagensglas, der transporteres via taxa til kvinden, der skal bruge den. Det må dog ikke tage mere end fem timer at transportere den.

Der er ingen faste aftaler om, hvor mange stævnemøder, der skal finde sted. Er kvinden utilfreds med donoren, må hun påny indbetale 500 kr., hvorefter hun kan få opgivet en ny donor.

Int.: Der har været en del omtale af din virksomhed i frokostbladene. Hvad siger du selv til den?

B.W.: Der er kun Information, der vil optage min annonce. Men den øvrige omtale har, selv om den har været ret så negativ, faktisk været til forretningens fordel. Jeg har dog fået lov at få en artikel, jeg selv har skrevet, i en avis. Der er endnu kun 2-3 henvendelser pr. uge, og det skyldes nok, at annoncen kun kommer til få menneskers kendskab.

Int.: Hvad er årsagen til at folk tager imod tilbudet?

B.W.: At det er så vanskeligt at adoptere og i desperation over besværlighederne ved insemination på hospitalerne og ventetiden der.

Int.: Hvad med etikken?

B.W.: Jeg mener, som Fremskridtsmand, at folk har ansvar for sig selv. Etik og moral er noget man bruger til at slå hinanden i hovedet med.

Int.: Hvad skal børnene have at vide?

B.W.: Jeg vil gerne lægge et godt ord ind for fuld åbenhed, 2 kvinder, der venter børn med mig og som lever i lykkelige ægteskaber, ønsker begge fortsat kontakt med mig, således at jeg skal være week-endfar for barnet og lejlighedsvis babysitter.

Int.: Hvad bestiller du til daglig?

B.W.: Jeg er cand. scient. i Biokemi. Men det har ikke noget at gøre med dette her. Den uddannelse har jeg kun brugt til at lave en skole-tv-serie om reagensglasbørn i 1971 sammen med professor Jørgen Falck-Larsen på Herlev Sygehus: Den biologiske revolution. Der er udgivet et hefte til den, som kan købes hos Skole TV for 32 kr.

Gerda Skovmand Madsen

ADOPTIONSKURSUS 1979

Det føles næsten som om det var en dagbog, omend en årlig, når jeg fortsætter med at berette om den svenske adoptivforældregruppe, som mødtes 1. gang i Frånsta i 1975 til adoptionskursus og nu i sommeren 1979 mødtes på Stensund Folkhögskola v/Trosa, syd for Stockholm, til det 5. kursus.

I 1975 var vi 12 familier, heraf tre enlige. Vi havde ialt 18 børn. I dag har vi 24 børn i alderen 1-10 år gamle. Der er både adopterede og biologiske børn. De adopterede er fra Bangladesh, Etiopien, Guatamala, Indien, Iran, Korea og Sri Lanka. Alle var med i år, også en enkel fader, som vi ikke tidligere har set.

Vi havde i år ikke noget fastlagt program, men startede efter at børnene var lagt i seng med at lægge et. En afgørende ændring ved dette kursus var, at vi ikke havde medtaget nogen til at tage sig af børnene. Vi lavede derfor straks en vagtliste for forældrene, der skulle skiftes til at være sammen med børnene. Det følte, at børnene kendte hinanden og os fra de forrige år, og de gik straks i gang med at lege med hinanden. Efterhånden som ugen skred frem - ugen var i år på grund af prisen fra mandag til fredag - blev børneprogrammerne bedre og bedre. De store lærte at gå efter kort i skoven og den sidste dag lejede de cykler og cyklede i skoven. De små var ofte ved stranden, hvor de kunne bade ved en dejlig sandstrand. Men vandstanden var meget lav, så det blev mest til leg i sandet. Det var en frisksport-högskola og sammen med os var der et stort hold pigegymnaster, der trænede. Det nød børnene godt af, idet de så forskelligt, som de øvede sig på, men de fik også lejlighed til at prøve trampolinen og andre gymnastikredskaber. Der var værksteder, hvor de kunne arbejde med ler, træ og meget mere. De små tegnede, gik ture i skoven og legede på plænerne.

Vi voksne startede med planlægning og derefter en gruppediskussion om, hvad det betød for os og vore børn at mødes år efter år. Vi havde vist svært ved at finde ud af, hvad der skyldtes behov for at være sammen med andre adoptivforældre, og hvad der skyldtes personlige venskaber deltagerne imellem. Det samme gjaldt nok også forældrenes oplevelse af børnenes reaktion. Nu bagefter vil jeg nok sige, at behov for at være sammen med andre adoptivforældre og det personlige venskab, man føler, for hver enkelt deltager, er lige stort. Det kan nærmest sammenlignes med et kollektiv, her dog et kollektiv, der har besluttet sig for at holde ferie sammen hvert år. Ofret kan måske siges ikke at være så stort, da hovedparten er lærere, der har en lang ferie at tage af, men der er dog en del, der har kortere ferie.

På andendagen havde vi en fri diskussion, der startede ud fra forhåndsoplysninger om Ingegerd Gardells undersøgelse af adoptivbørn i teen-age-alderen. Ingegerd Gardell skulle, hvis min erindring ellers stemmer, have konstateret, at interessen for børnenes fødeland hovedsageligt indehaves af forældrene, hvorimod børnene var "mere svenske end svenskerne".

Vor diskussion fik nogle pessimistiske overtoner - vi var alle ængstelige for fremtiden for vore børns vedkommende, spec. drejede vores ængstelse sig om vore børns muligheder på arbejdsmarkedet - vil de få færre chancer end de svensk-fødte børn? Hvor langt rækker den svenske identitet og statsborgerskabet? Vil børnene nogensinde kunne forvente at repræsentere Sverige offentligt? - eller skal vi allerede nu indstille børnene på, at der er områder, de bør holde sig fra? - Vi kendte ikke svaret.

Vi var meget pessimistiske den dag, men det er nok relevant. Det nytter i hvert fald ikke at stikke hovedet i busken og håbe på, at alt nok ender godt.

Det er jo også derfor vi mødes: For at drøfte situationen som den er nu og som den ser ud til at blive i fremtiden, så vi i tide kan indstille os herpå. Samtidig med kan vi støtte hinanden i

aktuelle problemer og tale åbent med hinanden om vores ængstelse.

Den følgende formiddag brugte vi til at høre om Gerdie Frederikssons Indiensrejser, som to af vore deltagere havde deltaget i. Gerdie Frederiksson har arbejdet med adoption og kender Indien godt. Hun arrangerer hvert år i februar en tur for adoptivforældre, hvor man besøger alle egne af landet lige fra det nordligste til det sydligste og det vestligste til det østligste. Man besøger såvel turistmål som de børnehjem, de svenske adoptivforældre har børn fra. Et højdepunkt var et ti minutters møde med Mother Theresa, der fik overrakt en pengegave fra svenske adoptivforældre.

Den næstsidste dag forelagde en af deltagerne, der til daglig er sagsbehandler i adoptionsspørgsmål, de nye regler for adoption i Sverige, hvor Socialstyrelsen ophører med formidling og overdrager denne til såkaldt "ideelle organisationer".

Fremover skal Socialstyrelsen øve kontrol over de private organisationer.

Nye organisationer vil få formidlingsret, mens andre formentlig vil blive lukket. Dernæst fik vi lidt mere at vide om Ingegerd Gardells undersøgelse af svenske adoptivbørn. Den udkommer som bog i efteråret 1979.

En af de mest bemærkelsesværdige ting Ingegerd Gardell påviser, er, at børn adopteret inden 18 mdr.'s alderen ingen sproglige problemer har som unge, mens børn fra 18-36 mdr.'s alderen har sproglige problemer i gymnasiet. Det skal forstås således, tror jeg, at børn, der adopteres inden sproget er etableret og efter, at det er fastetableret, ikke får sproglige problemer, mens børn, der endnu ikke har etableret et sikkert sprog får problemer. I familie- og kammeratgruppen slår det sprog de har dog fuldt ud til, men det er når de skal arbejde med mere udviklede grammatiske problemer, vanskelighederne viser sig. Men som en af deltagerne sagde til mig bagefter: Vist er det nyttigt med et godt sprog, men det afhænger også af, om man forstår at vælge det rigtige erhverv. Vælger man rigtigt, får det ingen praktisk betydning.

Dernæst refererede jeg de to bøger: "Adoption a Second Chance" af Barbara Tizard og "Early Experience - Myth and Evidence" samt talte om "Regression hos adoptivbørn" og "Racens betydning for intelligens og indlæring". Det er to emner, som jeg måske ved lejlighed får tid til at uddybe lidt nærmere i dette tidsskrift.

Den sidste formiddag evaluerede vi kursusforløbet, som der var stor tilfredshed med. Næste år skal vi mødes i Vestmanland, Värmland eller ved Vestkysten. Og i 1981 skal vi til Danmark igen - forhåbentlig på Bornholm.

Så godt som alle voksne har nu fået hverv i planlægningskomiteen eller ved kursustilrettelæggelse eller -afholdelse. Endvidere var der bred enighed om, at børnene nu er så store, at de skal meget mere med i planlægningen. De har selv erklæret sig utilfredse med, at de bliver spurgt for lidt. Det var på tide, vi fik det at vide. Vi kunne åbenbart ikke selv finde ud af det!

Gerda Skovmand Madsen

BOGANMELDELSER

Hvordan de voksede op

En efterundersøgelse af adopterede koreanske børn i U.S.A. af Dong Soo Kim, Ph.D, indfødt koreaner, assisterende professor på the School of Social Work, University of Tennessee, Memphis, 1977.

Væksten i antallet af formidlede børn m.h. på adoption er øget særligt igennem 60'erne. Eksempelvis har Holt Adoption Program formidlet mere end 2000 koreanske børn om året til amerikanske familier. Denne udvikling i interracial adoptioner har som bekendt også bredt sig til flere lande i Europa.

Diskussionen i faglige kredse og blandt adoptivforældre har befundet sig imellem de to yderpunkter: Det ser ud til at de adopterede koreanske børn tilpasser sig det amerikanske samfund meget fint - og til at adoptivbørnene kan b'ive udsat for social afvisning og tab af identitet i løbet af deres opvækst. Flere enkeltstudier af børnenes tilpasning forefindes, men går dog på børnenes umiddelbare tilpasning i familien.

Derimod savnes der undersøgelser over børnenes opvækst og tilpasning over en længere årrække.

Referatet af denne artikel er baseret på et undersøgelsesprojekt, "Interracial Adoption Research Projekt" der i samarbejde med Holt International Childrens Services har gennemført en undersøgelse på 366 koreanske børn. Rent teknisk blev den tilrettelagt således, at der både blev brugt spørgeskemaer til børnene og til forældrene samt efterfølgende interview. De udvalgte børn var fra starten på ialt 700, der blev inddelt i en tidlig gruppe, hvor barnet blev adopteret før det fyldte 1 år, og en senere gruppe, hvor barnet var maksimalt 6 år ved ankomsten til adoptivfamilien.

På grund af ufuldstændig eller mangelfuld udfyldning af skemaerne, blev det oprindelige materiale reduceret fra de omtalte 700 børn til ialt 366, hvilket ikke er et usædvanligt fralfald i undersøgelser af den art.

Hovedformålet med undersøgelsen var at undersøge børnenes selvopfattelse gennem opvæksten. Børnene havde på undersøgelsestidspunktet (1975/76) boet mindst eet år i hjemmet, og deres alder varierede fra 12 til 17 år. Selvopfattelsen blev målt ved en standardtest, som giver points for selvagtelse, personlig integration og tilpasningsduelighed.

Disse mål sammen med de sociale data, blev sat i forhold til variablerne: racemæssig og kulturel baggrund, barnets alder på placeringstidspunktet, længden af opvæksten i hjemmet samt familiens sociale forhold.

Om adoptivfamilierne kan det fremhæves, at det ofte drejede sig om hvide middelklassefamilier, der boede i mindre byer. Ofte konservative og med en mere eller mindre religiøs indstilling. De fleste familier har selv gerne 2 børn, og adopterede ofte 2-3 børn, både af koreansk eller anden racemæssig oprindelse.

Motivet til adoptionen er oftest af humanitær eller religiøs art, eksempelvis vil de gerne give et forældreløst barn et hjemsted og en opvækst, eller en erkendelse af deres egen velfærd, som de gerne vil dele med et forældreløst barn.

På undersøgelsestidspunktet er gennemsnitsalderen for børnene 14,1 år, og de har boet hos familierne i henholdsvis 4,11 år og 13,9 år for den sene og den tidlige gruppes vedkommende.

2/3 af dem var rene koreanere, medens de andre var blandingsbørn af hvid eller sort/koreansk oprindelse.

Skolemæssigt placerede den tidlige gruppe sig på 8-9 klasse medens placeringen var 6-7 klasse for den sidstankomne gruppe. Sidstnævnte gruppe placerer sig ca. 1/2 - 1 1/2 år

bagefter i skolen end svarende til deres alder, hvilket i undersøgelsen tillægges sproglige vanskeligheder i forbindelse med en kulturel omstilling i den tidlige barnealder.

Om undersøgelsens resultater kan punktvis refereres, at de adopterede børn hurtigt taber deres koreanske identitet. At mange af børnene krydser af ved udsagnet "I am an American" eller "Korean-American" skyldes nok snarere forældrenes indflydelse end børnenes egen opfattelse af etnisk oprindelse.

Som helhed var børnenes selvopfattelse (målt ved Tennessee-Self-Concept Scale) meget lig den selvopfattelse som en normal gruppe af indfødte amerikanske børn også viste. Nogle forskelle viste der sig dog imellem de to grupper af tidligt og senere placerede børn. Blandt den sidstnævnte gruppe så man, at deres personlighed var mindre integreret end de tidligt placerede børn ligesom deres sociale tilpasning lå lidt lavere end de tidligt placerede børn.

For den positive udvikling af selvfølelsen var åbenheden og accepten hos barnets adoptivforældre og det omgivende miljø af afgørende betydning.

Selvom undersøgelsens positive resultater er åbenbare, må man alligevel ikke underkende den risiko, som denne minoritetsgruppe kan blive udsat for senere i deres opvækst. Det nævnes til sidst under konklusionen, at selvom de fleste adoptivforældre yder disse børn umådeligt meget med hensyn til følelsesmæssig accept og varme, har forældrene undertiden ubevist det ønske, at deres børns asiatiske træk en dag må blive vasket bort. En tankevækkende karakteristik blandt så mange andre i undersøgelsen, men den kan lede tankerne videre i fremtiden, mod den realitet, at børnene som større og voksne i det samfund, hvor de er vokset op, også kan blive udsat for en afvisning af mennesker, som slet ikke har det nære kendskab til dem, som deres forældre har haft igennem hele opvæksten.

Elisabeth Pedersen

Artiklen kan lånes til gennemlæsning hos redaktionen.

Eriksson, Margareta Lööf: Manuel Lundström fra Sydamerika.

Forlaget Forum, København 1977.

Bogen fortæller om hvordan Maria, der er enlig mor til fire, må aflevere sit mindste barn Manuel på et børnehjem, fordi hun ikke har råd til at betale for den operation, der er nødvendig for at han kan blive rask. Hvordan hun senere siger ja til, at han skal bortadopteres til en dansk familie.

Der nævnes også, at Manuel må vaccineres og have et pas o.s.v., før han kan rejse til Danmark. Og hvordan hans nye forældre venter efter, at han skal komme, samt hvor glade de bliver for ham, da han kommer.

Bøger om adoption koncentrerer sig ellers mest om den familie, der modtager barnet, hvorimod denne bog retter blikket mod den familie, der må aflevere deres barn, og beskæftiger sig med grundene til at de ikke er i stand til at beholde barnet.

Bogen er tænkt anvendt som en samtalebog for børn i 5-9 års alderen, men vores søn på godt 3 år viser allerede stor interesse for bogen, og det er vort indtryk, at bogen hjælper ham til at forstå hans egen situation som adoptivbarn.

Inger Nielsen